

I Surat Pada'iray Si Mga Hebro Pagbulig Pagsabot Sito Surat

I magsurat sito ga'i agsabi kon say i arun-na, ma'in pariho si sagara'an-na si Pablo pagbuhat si mga surat-na. Sallod si mga ta'on 400-1600, i pagkagasi nga yayto surat tawa'-na si Pablo pero kahuman sinan mga ta'on ka'urugan i mag'isip nga ma'in to surat-na si Pablo kay pwira si ga'i pagsabi si arun-na, agpinugad liwat i magsurat, “Aka'angkon kita si kasiguruhan nga ungod nan katalwasan pina'agi si magpakapamati' si Paragdalom si primiro mga bisis pagparapasamwak-na” (2:3), kon sugad agpamatu'od nan mga allingon nga i magsurat sito ga'i akahuwang si Jesus ngan pagparapasamwak-na sito ngan da'ingan may ga'i liwat akakarawat si nagpakatu'an-na si Jesus kahuman si kabanhaw-na pariho si pagpakatu'an-na si Pablo (Gal 1:11-12).

Ka'urugan i mag'isip nga surat-nay to dina si Bernabe. I isi-na si surat klarado nga i magsurat addangan nagkilala nga gamhanan sallod si manniniripon pag'ampo' ngan addangan Hebro nga sayod si Kada'an Kasuratan. Ngan da'ingan sinan i pagka'a'a-na si Bernabe. Addangan iya Hebro nga sakop si mga paraghalad Levita (Buhat 4:36) mangno kahuman-na si Pablo pagtutu'o, agsikumpaniya mga iya nga bali gayod tapit. Tungod si paggiya-na si Espirito Santo, i manniniripon pag'ampo' ari si Antioquia agtu'in si kas Bernabe pati' Pablo bilang mga misyunaryo ngan agpamataliwan-nay to mga iya para si primiro biyahi pagpasamwak (Buhat 13:1-4).

I addangan pa nga pusibli magsurat sito, iya si Apolo.

Si ina'anto mga panahon, i mga malanga inadalan-na si Kasuratan ag'arabuyon nga si Apolo i magsurat sito. A'allom iya ari si Alejandria, adda liwat iya Hebro ngan malanga i inadalan-na. Agsumat si Lukas nga si Apolo, “mata'o gayod iya labihan na kon hi'unong si Kasuratan” (Buhat 18:24). Akatu'an an liwat kita nga pariho si Pablo, kilalado si Apolo si manniniripon pag'ampo' ari si Corinto (1Cor 1:12; 3:4-6,22).

Nagsurat to myintras si 70 AD (mga 40 anyos kahun abanhaw si Jesus), i ta'on pagbungkag si Jerusalem huwang na i templo. Apinugad to tungod kay kon nagsurat to kahuman na dina si pagbungkag si templo sigurado nga agsabi kunta' parti sito pati' i katapusan-na si pa'agi-na si mga Hebro pagpahalad. Pwira pa sinan, i magsurat pirmi agbagaw nga aniya' pa i templo ngan agpadayon pa i nagparabuhat ari pagpahalad (5:1-3; 7:23,27; 8:3-5; 9:6-9,13,25; 10:1,3-4,8,11; 13:10-11).

Nagsurat to para si mga Hebro nga magkabarawa si pagtutu'o si Kristo. Sayod to mga a'a si Kada'an Kasuratan pero agkatirintar pag'ibwibwilta kunta' si pagtapod si bala'od o ma'in ngani' pagsalakot si mahalap sumat (Gal 2:14). Aniya' liwat magpaminugad nga ka'urugan si mga iya “mga parahalad nga magpanunod si ungod pagtu'o” (Buhat 6:7).

I pinaka'impurtanti liksyon sa'ala'-ta ato sito surat, iya nga si Jesu-Kristo i gilalabawi magpakatu'an ngan magtangnga' si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos si a'a. Si Kristo i kabug'usan ngan pangultimo nagparu'do' para akakilala i a'a pahalap si Diyos, ngan labaw si Kristo si mga magpakatu'an parti si Diyos nga kina'anda'an ari si Kada'an Kasuratan. I dimu'an makigsumat-na si Diyos ari si Kada'an Kasuratan atuman anan si baha'o pa'agi pagtapit si Diyos nga si Jesus i magtangnga'. Tikang pa

gayod si Kada'an Kasuratan kinakulawan nga si Kristo labaw kuntra si mga anghel, ngan labaw liwat iya kuntra kas Moises pati' Aaron. Si Moises i magtangnga' si kada'an pa'agi pagtapit si Diyos ngan si Aaron may i tinikangan-na si mga paraghalad.

Ato sito surat, nagtugunan kita nga ga'i na pagbalik pa si kada'an pa'agi-na si mga Hebro pagpahalad si nagpamuno' hayop kay akatambunan-nay nan si bali kapambihira pagkaparaghalad-na si Kristo nga mismo i kalugaringun-na laha' i naggamit-na. Kinahanglan hamok i pagtapod si iya kay pina'agi si kamatayun-na, si kabanhaw-na pati' si pag'alsa si iya pan langit, iya i mag'abri si lalan pada'iray si ungod ngan langitnon pangngingistaran-na si Diyos. Sanglit i magpanutu'o si Kristo kinahanglan nga malanga i pagpaturus-na tangnga' si mga kasakitan basi' ga'i mga iya agpakahusgaran pariho si mga a'a-na si Israel nga agpandiri' pag'isip malalom si pagparalibung-libung-na mga iya si disyrto.

I Pagtunga'-tunga' Sito Surat

1. Labaw si Kristo si mga Punu'an si Kada'an Pa'agi Pagtapit si Diyos (1:1-7:28)
2. Labaw i Paghalad-na si Gilalabawi-ta kam Paraghalad (8:1-10:39)
3. Mga Tugon si Padayon Pag'ilob Tungod si Pagtapod si Kristo (11:1-12:29)
4. I Ultimo mga Panugun-tugon (13:1-25)

Nagpalabaw i Dadi'

Kuntra si mga Anghel

Mateo 22:44; Markos 12:36; Lukas 20:42

Buhat 2:34-35; Col 1:13-20; 2:6-15; Flp 2:5-11

¹ Siray mga panahon, agpahalling i Diyos pada'iray si kapapu'an-ta kam pina'agi si mga paragsumat. Agbuhat-nay to sadurudiki'it ngan si pala'in-la'in pa'agi. ² Pero si ina'anto pangultimo panahon, agpahalling iya pina'agi si addangan dadi' nga nagpili'-na bilang iridiro si dimu'an ngan nagpahimu-na si kalibutan pati' si kalangitan. ³ Agsirak tikang ato sito dadi' i ka'angayan-na si Diyos, ngan gana' pagkala'inan-na si mga kina'iya-na mga iya. Iya i magmangno si dimu'an basi' akapadayon to pina'agi si gamhanan allingun-na. Pakatuman-na si kinahanglanon para akahugasan i mga sala', aningkulo' iya si kawatan-na si Harangdon ari si langit. ⁴ Kon sugad, kinaklaruhan nga labaw gayod iya si mga anghel pariho may nga i dati nagpatu'in si iya aron* labaw gayod kuntra si tawa'-na mga iya.

⁵ Kay gana' gayod nagpinugad-na si Diyos si bisan say si mga anghel-na,

“Ka'aw i Dadi'-ko;†

ina'anto publikar-ko nga ako i Tatay-mo.”‡

O ma'in ngani' si pagpinugad,

“Ako i magin Tatay-na,

ngan iya i magin Dadi'-ko.”§

⁶ Ngan agpinugad liwat sito i Diyos mahi'unong si pagpabawa-na si suhag-na ato si kalibutan,

“Kinahanglan ag'ampo' si iya i dimu'an ka'anghelan-ko.”*

* 1:4 I nagpatu'in si iya aron, gana' la'in kon ma'in Paragdalom pati' Paragsalbar. † 1:5 Si kada'an mga panahon, kon agtu'in i hadi' si addangan si gamhanan pwisto agbuwanan-na si titulo, Dadi'. Agda'inan liwat sinan i Diyos pagpublikar kon ay i katungdanan-na si Jesus. Pwira si pag'alsa si iya pan langit, i duwa pa hinabo' nga magpamatu'od sinan, iya i kinabati'an busis (Mateo 3:17; 17:5; Buhat 13:33) pati' i pagbanhaw si iya (Roma 1:4). ‡ 1:5

Salmo 2:7 § 1:5 2Sam 7:14 * 1:6 Deut 32:43

- ⁷ Parti si mga anghel, yayto i nagpahalling-na si Diyos,
 “Aghimu-ko i mga anghel-ko
 mga rilihugon nga day bariyo,
 pati' mga paragsirbi nga day mag'arab-arab api.”[†]
- ⁸ Pero pada'iray si dadi', yayto dina i nagpahalling-na si Diyos,
 “Ka'aw nga Diyos, i trunu-mo agpabilin hasta si kahastahan,
 ngan i pagkamatadong i nagpalangngan-mo si ginhadi'an-mo.
- ⁹ Abawa pirmi i kasing-kasing-mo si pagkamatadong ngan asulya' kaw si karat'an,
 sanglit ngani' ako nga Diyus-mo, agpa'undong si ka'aw labaw si mga kahuruwangan-mo
 ngan bali kaw kalipayan.”[‡]
- ¹⁰ Agpinugad-na liwat iya si Diyos,
 “Ka'aw nga Paragdalom, si panikangan agtindug-mo i pundasyun-na si kalibutan,
 ngan i kalangitan, hinimu-na liwat si mga tamburu'-mo.
- ¹¹ Aniya' mga iya kabubungkagun-na, pero agpadayon kaw.
 Si katapusan, akapariho mga iya si magsilhagan na bado'.
- ¹² Gana' na nagkinahanglanan-mo si mga iya pariho si magnipisan na pammakurumbot nga angay na hamok nagtipig,
 ngan saralli'an-mo mga iya pariho si kada'an na bado'.
- Pero ka'aw gana' pagliliwatun-na,
 ngan allom kaw hasta si kahastahan.”[§]
- ¹³ Gana' si mga anghel nga nagpinugad-na si Diyos,

[†] 1:7 Salmo 104:4 [‡] 1:9 Salmo 45:6,7 [§] 1:12 Salmo 102:25-27

“Aningkulu'a ato si kawanan-ko,
tubtob nga sapama'ubus-ko i mga kuntra-mo pa
nga day pannungtungan-mo.”*

¹⁴ Ma'in ba' nga i mga anghel mga rilihug-lihugon espiritu
nga nagpamabawa pagpanginano si kinahanglanun-na si
mga papa'angkunon si katalwasan?

2

I Pagtuninong

si mga Kinapamati'an

¹ Sanglit tungod kay labaw i magpakatu'an, kina-
hanglan nga anmas i pagmatu-ta kam pagkuyot si mga
sapamati'an-ta kam basi' ga'i kita kam agtatata dina sinan.

² Intumu-bi daw. Bisan ngani' i sumat nagpasamwak-
na si mga anghel, ga'i abari'-bari' ngan i kada pagsupaki
aniya' dayon angay kastigo, ³ iya pa ba' kon agpasipara-
ta kam i bali kapambihira katalwasan i pakalikay-ta kam
si kastigo? Aka'angkon kita si kasiguraduhan nga ungod
nan katalwasan pina'agi si magpakapamati' si Parag-
dalom si primiro mga pagparapasamwak-na. ⁴ Ngan hasta
liwat i Diyos agpamatu'od si kita kam sinan pina'agi
si mga pangngilalahan si langitnon kasiguruhan, mga
urusahon, mga makagagahom binuhatan, pati' pina'agi si
pala'in-la'in abilidad nagparigalu-na si Espirito Santo nga
nagtaltag-na si Diyos sigon si katuyuan-na.

Agpakang'a'a si Jesus

⁵ Ma'in i mga anghel i nagtubyanan-na si Diyos
pagdalom si titakka baha'o kalibutan, huwang
i magpaka'angkon si baha'o kinabuhi' nga iya i
nagbararagawan-ta kam ato. ⁶ Lugod aniya' maka'anna'
si Kasuratan:

* 1:13 Salmo 110:1

Ay ba' gayod i a'a kay agpanginanu-mo iya,

o i bug'os ka'aha'an* kay ag'atindir kaw si mga iya?

⁷ Si paghimu-mo si a'a, ga'i iya agpatala-mo si ka'anghelan,

agkurunahan-mo iya si maka'angayan danta' ngan agpa'unrahan-mo

⁸ ngan agpama'ubus-mo i dimu'an nga day pannungtungan-na.†

Si pagpa'ubus-na si dimu'an ato si kalibutan, gana' naglaktawan-na si Diyos si bisan ay hayupa o bisan ay inanna'a nga ga'i agdaluman-na si mga a'a. Bisin si ina'anto ga'i pa sakulawan-ta kam i pagtuman nga i mga a'a, iya na i magdalom si dimu'an, ⁹ sakulawan-ta nayto anan si Jesus. Ga'i iya agtala si mga ka'anghelan ngan pagpakang'a'a-na ngan ina'anto nagkurunahan iya si maka'angayan danta' pati' nagpa'unrahan tungod kay ag'antos iya si kamatayon. Sanglit pina'agi si map-inalangga'on pagpanginanu-na si Diyos, iya i magtuman sito dimu'an basi' i sa'agihan-na kamatayon, para nayray si dimu'an.

¹⁰ Kay si kamatu'uran, angay gayod i buhat-na si Diyos nga magpadayon si dimu'an pagtuman si karuyagna. Panakka-na si uras pagpatuttot si kalabbatan dadi' pada'iray si maka'angayan kamutangan, agpamatgas-na dahulo si Diyos i kina'iya-na si Jesus pina'agi si pag'antos basi' si Jesus i magdahulo paghimo lalan para si magkataralwas to. ¹¹ Iya liwat i magtagama si mga iya paghuwang si Diyos ngan tungod kay ag'adda hamok pamilya i magtagama pati' i nagpanagama, ga'i asipog si

* 2:6 Si Grikuhanon: pinili' a'a, pero ga'i nan agtukoy si addangan nagpatunggo para si mga a'a kundi' si bisan say, kon sugad agtukoy nan si dimu'an. † 2:8 Salmo 8:4-6

Jesus pag'ako' si mga iya bilang kabugtu'an. ¹² Agpinugad iya,

“Pahayag-ko i arun-mo

si mga kabugtu'an-ko,

kanta-ko i mga pagdayaw si ka'aw

atubang si manniniripon pag'ampo.”[‡]

¹³ Agpinugad liwat iya,

“I pagtapud-ko awinan si Diyos.”[§]

Ngan agpinugad liwat iya sito,

“Atiya' ako huwang si mga dadi'

nagpatubyan-na si Diyos si ako.”^{*}

¹⁴ Tungod kay i mga dadi' aniya' puhu'-na[†] ag'ambit may liwat si Jesus si pagpakang'a'a-na mga iya basi' pina'agi si kamatayun-na sapirdi-na i mag'inantan si gahum-na si kamatayon nga gana' la'in kon ma'in si Satanas. ¹⁵ Ngan pina'agi liwat si kamatayun-na, sapalibri-na i mga a'a nga nag'uripon si bala'od si bug'os kinabuhi'-na mga iya tungod si katalaw-na mga iya si kamatayon.

¹⁶ Kon sugad kon da'inan sinan i nagbuhat-na, sigurado nga ma'in i mga anghel i nagpara'isip-na siray nga paranginanuhun-na kundi' i mga ka'uru'ampuhan-na dina si Abraham. ¹⁷ Tungod sinan katuyu'an, dati na agplano i Diyos nga kinahanglan gayod i pagpa'irog si iya si bisan ay sa'agihan-na si mga kabugtu'an-na, basi' magin gilalabawi paraghalad iya nga maluluy'on pati' tangkod si pagparasirbi si Diyos, ngan basi' si katapusan sapalugtuk-na mismo anan si iya i kasina-na si Diyos para apasaylo i sala'-na si mga a'a. ¹⁸ Ngan tungod kay ag'antos si Jesus si

[‡] 2:12 Salmo 22:22 [§] 2:13 Isa 8:17 ^{*} 2:13 Isa 8:18 [†] 2:14 Si Grikuhanon: aniya' isi-na pati' laha'-na, ngan agpamatu'od nan nga ungod iya a'a. Parti namay si pagpa'ambit-na sinan si kita, kulawin si Juan 6:51.

pagparatintar si iya, pwidi may liwat iya akabulig si mga nagparatintar.

3

Labaw si Jesus

Kuntra si Moises

¹ Sanglit mga kabugtu'an nga nagpanagama paghuwang si Diyos, ka'am nga parariho inagda-na pagprubitso si langit, palalumu-bi daw i isip-bi kon say gayod si Jesus si nagparabusngal-ta kam tuluhu'an bilang apostol pati' gilalabawi paraghalad. ² Tangkod iya si magtu'in si iya sinan pariho si Moises nga tangkod pagsirbi si panimalay-na si Diyos. ³ Pero mas angay nagdayaw si Jesus kuntra si Moises pariho may nga mas darayawon i magtindog si panimalay kuntra si mga ginsakupan-na mismo sito. ⁴ I karuyag sidngun-ko nga balang panimalay aniya' magtindog pero i magpatindog si bisan ay, iya i Diyos. ⁵ Bilang paragsirbi nga huwang si mga ginsakupan-na si Diyos tangkod si Moises pagtistigos nga aniya' pa la'in titakka surumatun-na si Diyos. ⁶ Pero tangkod si Kristo bilang dadi' nga agmangno si mga ginsakupan-na si Diyos. Ngan kita kam sakop si panimalay-na si Diyos kon ga'i kita kam palabba si kapusukadu-ta kam pati' si kasiguraduhan si kararawatun-ta nga iya i nagrayhakan-ta kam.

I Resulta-na si Ga'i Pagtapod

⁷ Sanglit tuninungi-bi i nagpahalling-na si Espirito Santo,

“Ina'anto mismo, kon sabati'an-bi i busis-na,

⁸ dakam agdiri'u-bi i pag'isip malalom

pariho si mga masinupakon nga makapangudyot si Diyos ari si disyirto si uras si pagparapurbar-na mga iya kon singnga takka i pasinsya-na.

- ⁹ Agpurbaran-na ako si mga ginikanan-bi sallod si kwarinta anyos
 bisan kon agpakakulaw mga iya si mga binuhatan-ko.
- ¹⁰ Iyay nan i rason kon ay kay anakka ako si pagsigra' si mga a'a nga allom na sinan panahon,
 ngan akapinugad ako, 'Pirmi mga iya agpara'isip paglisa
 ngan ga'i mga iya agpakasayod si mga pama'agi-ko.'
- ¹¹ Sanglit tungod si kasina-ko agsumpa' ako,
 'Ga'i gayod mga iya agpaka'ambit si pagdiskansu-ko.'*[†]
- ¹² Sanglit mga kabugtu'an si pagtu'o, pasiguruhi-bi nga ga'i kam akabulag si gana' kamatayun-na Diyos tungod si panhuna'-huna' nga mara'at ngan ga'i agtapod. ¹³ Lugod, agsi'uru'araghataya kam si allaw-allaw myintras nga aniya' pa uras basi' kunta' gana' si ka'am magdiri' pag'isip malalom tungod si pagdaya'-na si sala'. ¹⁴ Kay aka'ambit na kita kam si katungdanan nagpatu'in si Kristo kon hasta si katapusan ga'i kita kam palabba si kasiguraduhan-ta kam ngan primiro. ¹⁵ Pariho si maka'anna' si Kasuratan: Ina'anto mismo, kon sabati'an-bi i busis-na,
 dakam agdiri'u-bi i pag'isip malalom
 pariho si mga masinupakon nga makapangudyot si Diyos.‡
- ¹⁶ Kas say di' i nagtukoy nga agpakabati' pero agpan-supak? Ma'in ba' i dimu'an nga naggiyahan-na si Moises pagawas si Ehipto? ¹⁷ Ngan say may i nagsigra'-na si Diyos sallod si kwarinta anyos? Ma'in ba' i mga a'a nga agsala' ngan agkamaratay ari si disyirto? ¹⁸ Ngan say di' i nagsumpa'-na si Diyos nga ga'i agpaka'ambit

* 3:11 I nagtukoy pagdiskanso, iya i murayaw kamutangan o i paghuway si kalugaringon trabaho. † 3:11 Salmo 95:7-11 ‡ 3:15 Salmo 95:7,8

si pagdiskansu-na kon ma'in i mga magparapamasibaya' hamok? ¹⁹ Sanglit akasayod kita nga ga'i mga iya agpaka'ambit, tungod si ga'i mga pagtapud-na.

4

*I Pag'ambit**si Pagdiskansu-na si Diyos*

¹ Sanglit, tungod kay nagbuwanan pa kita kam uras pag'ambit si nagpasa'ad-na si Diyos diskanso, kinahanglan agmato kita kam basi' si katapusan gana' si kita kam kinadiskubrihan nga ga'i bali' aka'ambit sito, ² kay pariho si mga a'a siray ari si disyirto, nagpasamwak may liwat si kita kam i mahalap sumat. Kundi' i sapakalihan-na mga iya sumat ahimo nga gana' pulus-na anan si mga iya, tungod kay ngan pakapakali-na mga iya, ga'i mga iya agpanutu'o. ³ Pero kita kam dina nga magpantapod i maka'ambit sinan diskanso ngan ma'in mga iya. Sigon nan dimu'an si nagpinugad-na si Diyos,

“Sanglit tungod si kasina-ko agsumpa' ako,

‘Ga'i gayod mga iya agpaka'ambit si pagdiskansu-ko.’”*

Si kamatu'uran, andang nayto agtagama-na si Diyos kay tikang pa si pakatapus-na paghimo si kalibutan pahuway iya. ⁴ Kay aniya' pinahallingan-na hi'unong si kapito' allaw nga agkapurupariho sito: “Ngan si kapito' allaw pahuway i Diyos si dimu'an buhat-na.”† ⁵ Kundi' dakam alimot nga aniya' liwat nagpinugad-na si Diyos ari si dyata', “Ga'i gayod mga iya agpaka'ambit si pagdiskansu-ko.”

⁶ Bisan kon ga'i agpaka'ambit sinan pagdiskanso i mga a'a siray nga nagpasamwakan sito mahalap sumat tungod

* 4:3 Salmo 95:11. Hasta liwat si birsikulo 5. † 4:4 Gen 2:2

si mga pagpasibaya'-na, pero hasta ina'anto aniya' pa gihapon uras nga pwidi aka'ambit sito i la'in. ⁷ Sanglit ngani' kahuman si maliyat panahon, agtagama gihapon i Diyos la'in allaw pina'agi si pagpahalling-na si David. Ngan akatu'anan kita nga “Ina'anto” nagtukoy nan allaw kay iya i nagpahalling-na si David nga nagpa'anna'-ko pa hamok ari si dyata':

Ina'anto mismo, kon sabati'an-bi i busis-na,
dakam agdiri'u-bi i pag'isip malalom.‡

⁸ Kay kon sabuwanan-na kunta' mga iya si Josue[§] diskanso, ga'i na kunta' agpahalling i Diyos kahuman si maliyat panahon hi'unong si la'in allaw. ⁹ Kon sugad, hasta ina'anto aniya' pa gihapon diskanso para si mga a'a-na si Diyos irog si pandidiskansu-na allaw si Diyos ¹⁰kay i maka'ambit si pagdiskansu-na si Diyos, iya i a'a nga pahuway na si mga kalugaringun-na buhat, pariho may si paghuway-na si Diyos. ¹¹ Sanglit kinahanglan kita kam agdadagmit pag'ambit sinan diskanso, basi' gana' si kita kam nga aka'irog si mga a'a siray nga ga'i agpaka'ambit sinan tungod si mga pagpasibaya'-na.

¹² Angay hamok nga maniguro kita kam sinan kay katikang na i allingun-na si Diyos paghuliskay si mga panhuna'-huna'-ta pati' si mga magpasarig si isip-ta. Allom ngan ipiktibo i allingun-na si Diyos. Mas matarom payto kuntra si bisan ay klasiha ispada nga dubli i tarum-na. Pariho sinan ispada nga akasuwat si luta-luta pati' akabuka si ta'ulang pagtakka si utuk-na, da'inan liwat sinan i allingun-na si Diyos para akaklaro kita si ungod isi-na si kina'iya-ta pati' espiritu-ta. ¹³ Gana' anan si bisan ay hinimu-na si Diyos nga atago' si pangulawan-na.

‡ 4:7 Salmo 95:7,8 § 4:8 Si Josue, iya i maggiya si mga a'a-na si Israel pasallod si Canaan.

Puroy nan abyirto ngan hayag atubang si magpirit si kita pagpasumat pirmi si kina'agi-agi-ta.

Si Jesus i Bantugan

Gilalabawi Paraghalad

¹⁴ Sanglit kinahanglan kita kam maniguro pagkuyot si nag'aku'-ta kam pagtu'o nga nagpabantug-ta na tungod kay aniya' gilalabawi paraghalad-ta nga bantugan gayod. Awiray na iya si gilalabawi langit, nga gana' la'in kon ma'in si Jesus, i Dadi'-na si Diyos. ¹⁵ I gilalabawi paraghalad-ta ma'in pariho si ditangnga' nga ga'i ata'o pagpa'id si mga kaluyahan-ta. Lugod, ag'agi iya si kada pagparatintar pariho si dimu'an sa'agihan-ta kam pero ga'i iya abawa si pagsala'. ¹⁶ Sanglit pusukado kita kam pagburubwilta pagdugok si trunu-na si mapinalangga'on basi' aka'angkon kita kam si kalu'oy ngan akaprubitso si mapinalangga'on pagpanginanu-na pagbulig si kita kam nga tu'ig gayod si kada pagkinahanglani-ta.

5

¹ Parti si mga gilalabawi paraghalad, pirmi to nagpili' tikang si mga igkasi a'a-na ngan nagtu'inan to pagtunggo para si mga a'a si mga kinahanglanon pan Diyos. Iya liwat i nagtu'inan pagpahalad si mga rigalu-na si a'a pati' pagbuno' si mga papahalaron para apasaylo i mga sala'. ² Ngan akahimo iya pagparapaki'angay si mga a'a nga ga'i agpakatu'anang si tama' hasta nga agpamalisa na dina, tungod kay mismo iya aniya' may liwat mga kaluyahan-na. ³ Sanglit iyay nan i rason kon ay kay kinahanglan iya dahulo agbuno' papahalaron para si mga kalugaringun-na sala' mangno iya na dina i para si mga sala'-na si mga a'a.

⁴ Gana' ato maglugaring pagpa'unra mismo si kalugaringun-na para sinan katungdanan, lugod

kinahanglan i Diyos i mag'agda si iya pagtu'in sinan pariho si Aaron.* 5 Ngan da'inan may si Kristo, ga'i aglugaringan-na pag'angkon i maka'angayan pwisto si pagkagilalabawi paraghalad. Lugod agpinugad-na iya si Diyos,

“Ka'aw i Dadi'-ko;†

ina'anto publikar-ko nga ako i Tatay-mo.”‡

6 Si la'in namay parti si Kasuratan, agpinugad iya,

“Paraghalad kaw hasta si kahastahan,

irog si pagkaparaghalad-na si Melquisedec.”§

7 Ngan ato pa si Jesus si kalibutan, agpara'ampo' iya ngan agparapalako bawa i gasod pati' panangis ngan sigi iya pakimalu'oy si Addangan hamok nga makasalbar si iya si kamatayon. Tungod si pagkamatinahapun-na huwang i pagkamasinunuron, agpamati'an-na iya si Diyos. 8 Pero bisan kon dadi' iya, ag'adal iya si pagkamasinunuron pina'agi si mga sa'agihan-na kakurihan. 9 Pakatuman-na si dimu'an nga akapamatgas si kina'iya-na, iya i mahimo pu'un-na si katalwasan nga gana' katapusan-na para si dimu'an nga masinunuron may si iya. 10 Pwira pa sinan, iya liwat i nagtu'inan-na si Diyos bilang gilalabawi paraghalad irog si pagkaparaghalad-na siray si Melquisedec.

I Pag'amban

si Pagkadinadi'-dadi'

para Aka'adal Kon Ay i Malalom

11 Malabbat pa kunta' i parahallingun-ko hi'unong si nagsabi-koy ray pa hamok pero bali kuri pag'isplikar

* 5:4 Si Aaron, adda iya gilalabawi paraghalad nagtu'inan-na si Diyos.

† 5:5 Parti si kabatasanan si kada'an mga panahon pagbuwan titulo Dadi', kulawin si hawud-na si pahina 597. ‡ 5:5 Salmo 2:7 § 5:6 Salmo 110:4

tungod kay hubya' kam pagsantop si mga sapamati'an-bi na. ¹² Si kamatu'uran, si ina'anto pwidi na kam kunta' agpanturo' kundi' agkinahanglan pa kam hamok gihapon nga aniya' si ka'am utro magturo' si allingun-na si Diyos i parti si kamatu'uran nga mga mababaw hamok nagsantop. Gatas pa i nagkinahanglan-bi, ma'in pa kam angay si mabaskog pagkakan! ¹³ Bisan say nga padayon si gatas hamok, pariho si adda dadi'-dadi', ma'in pa iya sayod hi'unong si turo' parti si pagkamatadong. ¹⁴ Pero i mabaskog pagkakan para may si mga matgas na nga gara' na pagkilala si mahalap kuntra si mara'at tungod si malalom isip pagturutimbang.

6

¹ Sanglit kunta' ga'i na kita kam abaraw si mga nag-turo' parti si Kristo nga mga mababaw hamok nagsantop, lugod maniguro kita kam si makapamatgas nan si kita kam. Kunta' ma'in na ministir nga pabwila pa kita kam pagtindog utro si pinakapundasyon-na si espirituhanon kinabuhi'. I karuyag sidngun-ko, i pagbasol huwang i pag-talikot si mga buhat nga akaguyod pada'iray si kamatayon nga bulag si Diyos, pati' i pagtu'o si Diyos. ² Kunta' ma'in na liwat ministir i mga turo' hi'unong si pala'in-la'in bunyag, si pagpadu'on si mga palat pagpa'ayop si Espirito Santo, si kabanhaw-na si mga minatay, pati' si gana' pagliliwatun-na si titakka paghusgar-na si Diyos. ³ Ngan sigurado anakka kita kam si pagmatgas kon angalagad i Diyos.

⁴ Akapinugad ako sinan kay aniya' nga impusibli na nga sa'alagaran-na pa. Kon akasana'agan na i a'a kon ay i kamatu'uran, pati' akakinda na si langit-non rigalo, hasta nga nag'ayupan na si Espirito Santo, ⁵ pati' aka'ikspiryinsya na si kahalap-na si allingun-na si

Diyos, ngan aka'abat na si mga gamhanan pagpamatu'od nga katikang na i nagparapanimulat titakka panahon, ⁶ katapos pabulag pa hamok gihapon iya si Diyos, gana' na sito a'a makapabwilta pa pagbasol gihapon huwang si pagbag'o ngan iya mismo i magpirdi si kalugaringun-na kay agpadayon iya si day pagpapako' pa si Dadi'-na si Diyos ngan iya i magbuwan ukasyon nga nagparatamay to.

⁷ Buwanan-ta kam adda halimbawa': I pitak nga maghuphop pirmi si uran mangno aniya' magpanubo' tinanom nga sapulusan-na si mga papaprubitsuhon, alipay i Diyos pagpanginano pahalap sinan pitak. ⁸ Kundi' i pitak nga i magpanubo' mga tangulon dina pati' sapinit, gana' sinan pulus-na ngan ma'in naynan pira nagmald-isyon hasta nga si katapus-tapusan nagsunog.

⁹ Mga kumpaniya, bisan kon agpahalling ako da'inan sinan, mahaya i pagla'um-ko nga agpadayon kam si mahalap nan kamutangan. I karuyag sidngun-ko nga kinakulawan anan si ka'am i kinabuhi'-na si magkataralwas. ¹⁰ Pirmi pantay i pagkukulaw-na si Diyos ngan ga'i iya alimot si mga trabahu-bi pati' si gugma' nagpakulaw-bi si iya pina'agi si pagbulig-bi si mga a'a nagtagama paghuwang si iya nga iya i padayon nagparabuhat-bi. ¹¹ I karuyag-ko nga balang addangan si ka'am agpakulaw si kadisididu-bi pagbuhat sito tubtob gayod si katapusan basi' aniya' kasiguraduhan-bi si pagla'um-bi. ¹² Ga'i ako aruyag nga agparahinubya' kam kundi' irugu-bi i magpantapod bawa i murayaw pag'antahak kay i da'inan a'a i maka'iridar si nagsa'ad.

I Kasiguraduhan

si Sa'ad-na si Diyos

¹³ Intumu-bi daw. Ngan pagsa'ad-na si Diyos si Abraham, gana' na nga mas tarapuran pa si Diyos pagtistigos, sanglit agsabi na hamok iya mismo si kalugaringun-na, ¹⁴ pina'agi si pagpinugad, “Sigurado nga ako gayod i mamuwan si kabubuwason-mo pati' i mamalabbat si ka'uru'ampuhan-mo.”* ¹⁵ Sanglit kahuman si murayaw pag'antahak, sakarawat-na si Abraham i nagsa'ad.

¹⁶ Si pagsumpa'-na si mga a'a, pirmi mga iya agsabi si arun-na si addangan nga mas tarapuran kuntra si mga iya bilang tistigos nga ungod tuman-na i sa'ad, ngan yaynan klasi pagsumpa' i magpu'po' si mga paraki-paki-na pina'agi si pagpasarig nga ga'i naynan abari'-bari' sa'ad. ¹⁷ Si pariho kamutangan, para si mga ti'iridar si nagsa'ad si Abraham, aruyag i Diyos pagpaklaro gayod si mga iya nga gana' pagliliwatun-na si katuyu'an-na, sanglit agsumpa' pa liwat iya pagpasarig si sa'ad. ¹⁸ Agbuhat-nay to si Diyos basi' agka'araghat gayod kita kam, pina'agi si duway to nga ga'i pwidi abari'-bari' ngan impusibili sahimullu'an-na si Diyos, kita kam nga agrarabunos pag'anda' pannagu'an anan si Diyos pagkuyot si pagla'om nagparu'do' si kita kam. ¹⁹ Sanglit yaynan pagla'om ahimo angkla si kinabuhi'-ta kam nga agsi'it gayod ngan ga'i aburubantad. Pwira pa sinan, yaynan pagla'om i magbuwan si kita kasiguraduhan nga tisallod kita si gisurusagraduhi lugar damurihan-na si kurtina ²⁰kon singnga si Jesus nga makadahulo na pagtunggo para si kita kam. Sanglit sa'angkun-na i pagkagilalabawi paraghalad hasta si kahastahan irog si pagkaparaghalad-na si Melquisedec.

7

I Paraghalad

* 6:14 Gen 22:17

Nag'arunan Melquisedec

¹ Ga'i ba' kam akatu'anan kon say si Melquisedec? Addangan iya hadi' siray si Salem* ngan paraghalad-na liwat iya si Gilalabawi Diyos. Iya i magtupo' si Abraham pagbalik-na sito kahuman si pagda'ug-na pagpakigirra si mga hadi' ngan agbindisyunan-nay to si Melquisedec. ² Si Abraham may agbuwan si Melquisedec dyis porsyinto si dimu'an sabawa-na tikang si girra. I karuyag sidngun-na si aron Melquisedec, “hadi' si pagkamatadong”. Hadi' liwat iya si Salem nga i karuyag sidngun-na, “hadi' si kamurayaw”. ³ Gana' tatay-na o nanay-na, gana' listahan si ginikanan-na, gana' liwat panikangan-na o katapusan-na si kinabuhi'-na ngan irog si Dadi'-na si Diyos agpadayon iya si pagkaparaghalad-na hasta si kahastahan.

⁴ Pinsaru-bi ngani' kon day ay i kagamhanan-na. Bisan si Abraham nga ginikanan si nasyun-ta kam agbuwan si iya dyis porsyinto si sabawa-na tikang si girra! ⁵ Tara', i maka'anna' dina si bala'od nga kinahanglan pagkulikta dyis porsyinto i ka'uru'ampuhan-na si Levi nga mga paraghalad tikang si mga a'a nga mga igkasi-na Hebro bisan pa kon mga ka'uru'ampuhan-nay to liwat mga a'a si Abraham. ⁶ Pero si Melquisedec lugod bisan kon ma'in iya mamat-na si Levi, agkulikta iya dyis porsyinto tikang mismo si Abraham ngan agbindisyunan-na i nagsa'aran-na si Diyos. ⁷ Ngan gana' makaduda nga i magbindisyon mas gamhanan kuntra si nagbindisyunan. ⁸ Intumu-bi daw i pagkala'inan-na si duway to nga aniya' katungud-na pagkulikta si dyis porsyinto. Aniya' mga kamatayun-na si

* 7:1 I Salem, iya liwat i nag'arunan: Jerusalem, ngan i ka'impurtantihan-na sito kay ato sito lugar agtu'inan-na si Diyos si Melquisedec nga ma'in Hebro bilang hadi' pati' paraghalad 800 anyos antis si pagtu'in-na si primiro hadi'-na si Israel pati' si pagtindog si primiro templu-na mismo ato sito lugar.

adday to grupo pero i addangan agpadayon allom sigon si maka'anna' si Kasuratan. ⁹ Pwidi liwat kita akapinugad nga si Levi, i parakulikta si dyis pursyinto, agbayad si dyis pursyinto pina'agi si Abraham ¹⁰ tungod kay ngan pagtupu'-na si Melquisedec si Abraham bisan kon ma'in pa siray allom si Levi, i similya magmamat si Levi ari na si puhu'-na si Abraham.

Si Jesus Irog si Melquisedec

¹¹ Kapa'i di' kay kinahanglan pa nga aniya' la'in klasi paraghalad nagpabawa nga irog dina si pagkaparaghalad-na si Melquisedec imbis irog si Aaron? Kunta' bali kaklarado si ka'am nga ga'i anmatgas i kina'iya para magin diyusnon pina'agi si mga paraghalad Levita kay i nagsibutan-na mga iya kon ay hamok i sakaya-na[†] si bala'od. ¹² Ngan saklaruhan-ta liwat i adda si mga ga'i sakaya-na kay si uras nga agsalli' i klasi si pagkaparaghalad, kinahanglan may liwat agsalli' i riglaminto kon pinapa'i agpadayon to pagkaparaghalad. ¹³ I nagtukoy nga nagpabawa, addangan iya nga ma'in mamat si Levi kundi' mamat dina si pamilya nga gana' ni addangan magsirbi si altar. ¹⁴ Sayod kita nga i Paragdalum-ta kam mamat dina si pamilya Juda nga gana' nagsabi-na si Moises nga paraghalad tikang sinan pamilya. ¹⁵ Sanglit bali kaklarado nga kinahanglan gayod nagsalli'an i kada'an pa'agi pagtapit si Diyos tungod kay aniya' na nagpabawa la'in klasi paraghalad nga irog dina si kina'iya-na si Melquisedec, ¹⁶ addangan nga nagtu'inan paraghalad ma'in sigon si riglaminto kon say i nagmamatan-na kundi'

[†] 7:11 I nagtukoy sakaya-na si bala'od, iya i pagkumpurmi si gawas-na si a'a kon ay i nagmandu'-na si bala'od pero i pangundi'an-na si bala'od hasta pa si pagkaparaghalad Levita kay gana' sito mga iya gahum-na pagsalli' si sallud-na si a'a.

sigon dina si kalugaringun-na gahom nga anarutsot anan si kinabuhi'-na nga gana' kapapara'un-na. ¹⁷ Kay ma'in ba' nan iya i maka'anna' si Kasuratan:

Paraghalad kaw hasta si kahastahan,

irog si pagkaparaghalad-na si Melquisedec.‡

¹⁸ Kon sugad, akawara'an gahom i primiro pama'agi tungod kay maluyay to ngan gana' pulus-na pagtalwas si a'a, ¹⁹ kay i bala'od ga'i akapamatgas si kina'iya-ta. Dungan sinan aniya' paluwa' mas mahaya pagla'um-ta, nga pina'agi si iya akadugok kita si Diyos.

²⁰ Pwira pa sinan, aniya' pa liwat nagbusngal sumpa! Gana' gayod nagbusngal-na si Diyos sumpa' si pagparatu'in-na si ditangnga' bilang paraghalad, ²¹ pero si Jesus namay aghuwangan-na si Diyos si pagbusngal ngan pagpinugad-na siray si iya:

Agsumpa' i Paragdalom

ngan ga'i agsalli' i isip-na,

“Paraghalad kaw hasta si kahastahan.”§

²² Ngan tungod sito sumpa', akaklaruhan kita nga kumparar si kada'an, mas mahalap to pa'agi pagtapit si Diyos nga mismo i kalugaringun-na si Jesus i nagpatubyan-na pagpasiguro nga atuman to.

²³ Siray, kalabbatan i magpansurunud-sunod mga paraghalad tungod kay i kamatayon i makapugong si mga iya pagpadayon sinan pwisto, ²⁴ pero tungod kay allom si Jesus hasta si kahastahan, pirmaninti may liwat i pagkaparaghalad-na. ²⁵ Sanglit pwidi iya akatalwas bisan sumiran* si magpamadugok si Diyos pina'agi si iya,

‡ 7:17 Salmo 110:4 § 7:21 Salmo 110:4 * 7:25 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: akatalwas hasta si kahastahan, o ma'in ngani' akatalwas si bisan ay kamutangana.

tungod kay pirmi iya allom pagparapakibagaw si Diyos para si mga iya.

²⁶ Da'inan sinan klasi paraghalad i nagkinahanglan-ta kam. Addangan nga diyusnon ngan gana' makabasol, ata'o paglikay si pagparapakasala', nagla'in kuntra si mga makasasala' ngan nag'alsa labaw si kalangitan. ²⁷ Ma'in pariho si ditangnga' mga gilalabawi paraghalad, ga'i iya agkinahanglan pagpahalad allaw-allaw si nagpanbuno' hayop, ngan ma'in para dahulo si kalugaringun-na mga sala' mangno para si mga sala'-na si mga a'a kay sin adda hamok iya agpahalad para si mga sala'-na si a'a ngan pagpatubyan-na si kalugaringun-na. ²⁸ Maluya i mga gilalabawi paraghalad nga nagtu'inan sigon si bala'od kundi' i nagtu'inan sigon si sumpa' kahuman si bala'od, addangan iya Dadi' nga anmatgas na i kina'iya-na nga agpadayon hasta si kahastahan.

8

I Gilalabawi Paraghalad

si Baha'o Pa'agi

Pagtapit si Diyos

¹ Kon akalanat kam si nagbararagawan-ta, andam na kam pag'alagad si pinaka'impurtanti surumatun-ko si ka'am: Aniya' na gilalabawi paraghalad-ta kam nga aw-inan si iya i dimu'an nagbararagawan-ta kam. Awiray iya agtingkulo' si banda kawatan si trunu-na si Harangdon ari si langit, ² ngan agsirbi si pangngangampu'an ari, i ungod pangngingistaran-na si Paragdalom nga iya mismo i magtindog, ma'in i a'a.

³ Padayon ako pagpasarig si isip-bi pina'agi si pagparapakurukumparar. Kada gilalabawi paraghalad nagtu'inan pagpahalad mga rigalo pati' mga nagpanbuno' hayop

sanglit angay may liwat hamok nga aniya' nagpahalad-na si nagtukuy-tay to kam ato gilabawi paraghalad. ⁴ Kon ato hamok iya si kalibutan, ga'i na kunta' iya pwidi nga magin paraghalad pa tungod kay aniya' na dina mga a'a nagmandu'an-na si bala'od pagpahalad si mga rigalo. ⁵ I pangngangampu'an nagsirbihan-na sito mga a'a day ritratu-na hamok ngan aniya' pagkapuruparihu'an-na si sari'i si langit. Ada'inan nan kay ngan tirindugun-na pa hamok si Moises i pangngingistarana tulda si Paragdalom, agpada'anan-na iya sito: “Pasiguruhon nga irug-mo i nagpakulaw si ka'aw ari si bukid.”* ⁶ Kundi'intumu-bi daw i kahalap-na si nag'irugan. Intumu-bi liwat nga agtangnga' si Jesus si Diyos pati' si a'a basi' aniya' pa'agi pagtapit si Diyos nga mas mahalap kuntra si dati pa'agi kay mas mahalap i mga sa'ad magpundar sito. Kon sugad kon da'inan i kalabaw-na sito pa'agi, iya may liwat i kalabaw-na si trabaho nag'aku'-na si Jesus pagmangno sito kuntra si trabahu-na si ditangnga' paraghalad pagmangno si dati.

⁷ Ngan ma'in na kunta' ministir nga agkinahanglan pa manunod kon gana' pangundi'an-na si dahulo pagkasarabutan kon pinapa'i i a'a pagtapit si Diyos ⁸ pero kinaklaruhan nga aniya' kay mismo i Diyos magpakulaw si pagdisgustu-na si mga a'a pina'agi si pagpinugad: “Si titakka allaw,” lingun-na si Paragdalom,

“aniya' baha'o pa'agi pagtapit si ako
nga tigpasunud-ko si mga ka'uru'ampuhan-na si Israel
ngan da'inan may si mga ka'uru'ampuhan-na si Juda.

⁹ Ma'in na pariho si pa'agi pagtapit si ako nga tigpasunud-ko si mga ginikanan-na
ngan paggiya-ko si mga iya pagawas si Ehipto,

* 8:5 Exo 25:40

tungod kay ga'i mga iya agpadayon pagtapod sinan pa'agi
 nga tigpasunud-ko,
 ngan ako may patalikot si mga iya,” lingun-na si
 Paragdalom.

¹⁰ “Patangnga'-ko i bala'od anan si mga pamurubu'ut-na
 ngan patanum-ko anan si mga inisipan-na
 kay iyay nan dina i pa'agi pagtapit si ako nga tigpasunud-
 ko si mga ka'uru'ampuhan-na si Israel
 kahuman sinan panahon,” lingun-na si Paragdalom.
 “Ako i Diyos nag'ampu'an-na mga iya,
 ngan mga iya may i mga ginsakupan-ko.

¹¹ Sinan uras, ma'in na ministir si a'a pagturo' si kaparihu-
 na
 o pagpinugad si bugtu'-na, ‘Angilalaha si Parag-
 dalom’

tungod kay mga iya dimu'an angilala si ako
 tikang si pinaka'ubos pada'iray si pinakalabaw.

¹² Ada'inan nan kay pasaylu-ko i mga karat'an-na,
 ngan ga'i na intum-ko bisan sumiran pa i mga sala'-
 na mga iya.”†

¹³ Kon sugad, si paggamit-na si Diyos si allingon
 “baha'o” pagtukoy si pa'agi pagtapit si iya, agpaklaro nga
 gana' na pulus-na si dati pa'agi, ngan bisan ay nga gana'
 na pulus-na pati' kada'an na, ga'i agliyat awara' na.

9

I Pa'agi Pag'ampo' si Diyos

ato si Kalibutan

¹ Para kinakulawan i pag'alagad-na mga iya si dati
 pagkasarabutan-na si Diyos kon pinapa'i pagtapit si iya,
 aniya' nagpumwan-na mga tugon siray kon pinapa'i
 pag'ampo' si Diyos ngan aniya' liwat makigtindug-na

† 8:12 Jer 31:31-34

pangngangampu'an ato si kalibutan. ² I nagpatunggu-na mga iya tulda aniya' pangngagihan-na nga dikurtina ngan i kina'anda'an sallod si primiroy to kwarto, iya i pamma'anna'an si lampara, i lamisa pati' i sagrado pan ngan nag'arunan to i Sagrado Lugar. ³ Damurihan si kaduwa kurtina aniya' namay kwarto nga nag'arunan i Gisurusagraduhi. ⁴ I mga inanna' nga aniya' kalabtanana ato, iya i uru'altar nagluknuran bulawan nga pannunuburan insinso pati' i kaban nagluknuran bulawan hasta si sallod nga pangngisihan si mga inanna' pagpa'intom si pagkasarabutan. I nagpa'isi ato, iya i bulawan pakattan nag'anna'an si karakanon nag'arunan manna,* i magsaringsing bastun-na† si Aaron, pati' i mga malambo bato kon singnga nagpamarka i mga kasugu'an.‡ ⁵ Dyata' si kaban aniya' nagpa'anna' mga kirubin pagriprisintar si magpanburubungyod pirmi si magsana'ag maka'angayan danta'. I mga pakpak-na sito aglandong yungod si takop kon singnga nagpapispis i laha'-na si mga hayop magpakalugtukan si kasina-na si Diyos si mga sala'.

Kundi' ambanan-ta kam dahulo i pagbagaw sito nga nagsa'adda-adda gayod ⁶ basi' akapanginano kita kam kon pinapa'i pagtuman si mga tugon. Ngan hamis na i mga inanna' sallod si pangngangampu'an tulda, pirmi pasallod i mga paraghalad si primiro kwarto pagbuhat si mga pangallaw-allaw trabahu-na. ⁷ Kundi' i gilalabawi

* 9:4 I nagpa'intom si manna, iya i pagpanginanu-na si Diyos si pangallaw-allaw kinahanglanun-na mga iya. Kulawin si Juan 6:31,49,58. † 9:4 Anaringsing i bastun-na si Aaron ngan pagdiri'-na siray si mga a'a si pagkaparaghalad-na. Agpamatu'od nan nga ga'i agtugot i Diyos si bisan say hamok magtunggo bilang paraghalad. ‡ 9:4 Si Grikuhanon: batu-na si pagkasarabutan, ngan i nagpa'intom si bato, iya i mga surunurun-na mga iya pagpakulaw si pag'alagad-na mga iya si pagkasarabutan.

paraghalad hamok i pwidi makasalod si kaduwa kwarto ngan nagtugot to adda hamok allaw si kada ta'on. Pirmi iya agbawa laha' pagpahalad: Primiro para si mga sala'-na pag'andam si kalugaringun-na katungdanan mangno para si pagkamakasasala' nga unob[§] si dimu'an ka'aha'an. ⁸ Pina'agi sinan buruhaton si kada ta'on, agpasayod i Espirito Santo nga ga'i pa agpakatu'an-na si Diyos i pa'agi nga pwidi akasalod i mga a'a si Gisurusagraduhi* basta agtunggo pa i primiro kwarto huwang i ka'agsuban nagparabuhat ari. ⁹ Pina'agi si pagkukulaw sinan buruhaton, kunta' saklaruhan-na si mga a'a si ina'anto panahon i nagtukoy nga kamatu'uran. I karuyag sidngon nga ga'i a'ala' i duda-na si a'a nga sala'an pa iya pina'agi si pagpahalad mga rigalo pati' mga nagpanbuno' hayop. ¹⁰ I mga tugon parti sinan mga buruhaton huwang na i parti si pagkakan, pag'inom pati' i pala'in-la'in sirimunyas nga anlimpyo i a'a si pangulawan-na si Diyos, yaynan dimu'an agpanginano si gawas-na si a'a tubtob hamok si pagtakka-na si panahon to ina'anto kon singnga nagparahamis na i dimu'an.

I Laha'-na si Kristo

¹¹ Pero ngan panakka-na si Kristo bilang gilalabawi paraghalad[†] nga magpatuttot si kita si mga kahalapan nga atiya' na, diritso iya pasallod si mas mahalap ngan gana' pangundi'an-na pangngingistaran nga ma'in hinimu-na

§ 9:7 Si Grikuhanon: i mga ka'ignurantihan-na, ngan i nagtukoy sinan i kabug'usan-na si mga ma'in tinuyo' sala' nga paluwa' anan si a'a tungod si dati sa'iridar-na si kina'lya-na si Adan. * 9:8 I nagtukoy Gisurusagraduhi, ma'in hamok i kaduwa kwarto si pangngangampu'an tulda (kulawin si birsikulo 3 pati' 25) kundi' hasta liwat i prisinsya-na mismo si Diyos ari si langit (kulawin si birsikulo 12). † 9:11 I nagtukoy panakka-na si Kristo bilang gilalabawi paraghalad, iya i kamatayun-na ari si kudos.

tulda si a'a, karuyag sidngon nga ga'i kina'anda'an ato si kalibutan. ¹² Ga'i iya pasallod nga i laha'-na si mga kanding pati' mga nati-nati baka i nagbawa-na lugod pasallod iya si Gisurusagraduhi sin adda hamok nga i kalugaringun-na mismo laha' i nagbawa-na ngan tungod sinan buhat, awinan si iya i kasarigan nga agbayaran-na na i paglukat si dimu'an mga a'a hasta si kahastahan.

¹³ Aniya' pa adda pa'agi pagpasabot sito. Intumu-bi nga pwidi ag'andam pagdugok si Diyos i mga a'a nga ma'in kuno' limpyado pina'agi si pagpa'awas si laha'-na si mga kanding o ma'in ngani' si mga butakal baka ngan pina'agi liwat si pagpapispis si tinunaw agbun-na si tarnira baka. Kon akalimpyahan mga iya si gawas pina'agi sinan, ¹⁴ iya pa ba' i matuman pina'agi si laha'-na si Kristo nga maka'ala' si duda-ta nga aniya' pa baratunun-ta kam si mga buhat nga akaguyod pada'iray si kamatayon nga bulag si Diyos basi' akasirbi kita kam si gana' kamatayun-na Diyos! Agpahalad-na si Kristo i kalugaringun-na nga gana' pangundi'an-na pada'iray si Diyos pina'agi si pagpasarig-na si Espirito mag'ayop si iya hasta si kahastahan.‡

¹⁵ Tungod sinan, si Kristo i magtangnga' si Diyos pati' si a'a para aniya' baha'o pa'agi pagtapit si Diyos basi' i nagpangagda-na si Diyos agpaka'angkon si nagsa'ad-na mga iriridaron hasta si kahastahan. Ada'inan nan tungod kay amatay iya bilang panlulukat basi' aniya' makapalibri si mga sala' bisan pa i nagbuhat si uras nga nagsunod pa i dati pa'agi. ¹⁶ Ngan kinahanglan nga aniya' mamatay kay bisan sumiran aghimo da'ito klasi pagkasarabutan, kinahanglan aniya' nagpa'intriga

‡ 9:14 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: pada'iray si Diyos sigon si gahum-na si kalugaringun-na Espirito nga agpadayon hasta si kahastahan.

burunu'on pagpasarig si pag'alagad-na si padurudambila', ¹⁷ ngan basta minatay na i magpasarig ga'i nayto gayod pwidi nagsupak ma'in pariho kon allom pa nga pwidi pa kaw pasibog. § ¹⁸ Sanglit ngani' bisan si primiro pagkasarabutan, ga'i akaprubitso i a'a si katungod pagtapit si Diyos hasta nga gana' nagpa'awas laha'. ¹⁹ Ngan pagpakatu'an-na si Moises si dimu'an mga a'a si kada kasugu'an anan si bala'od, agbawa iya laha'-na si nati-nati baka nga nagpasalakot si buwahi'. Agpapispis-nay nan si nilikid sinurat bala'od pati' si dimu'an mga a'a pina'agi si paggamit si tungkay-na si hisop nga nagpapakkusan si nagpapiyat barahibu-na si karniro. ²⁰ Agbuhat-nay nan dungan si pagpinugad, "Iyay to i laha' magpasarig si pa'agi pagtapit si Diyos nga nagmandu'-na si ka'am pagsunod."* ²¹ Ngan si la'in uras namay, agpispisan-na liwat laha' si Moises i pangngangampu'an tulda pati' i dimu'an nga aniya' kalabtanan-na si pag'ampo' sallod sito. ²² Si kamatu'uran, sigon si bala'od nagkinahanglan paggamit laha' para ahimo limpyado si pangulawan-na si Diyos haros i dimu'an ngan kon gana' laha' nagpaturo', gana' may liwat kapasayluhan.

²³ Sanglit kinahanglan nga magin limpyado i bisan ay nga nagpa'irog si mga langitnon inanna' pina'agi si da'ingan klasi nagpahalad pero kinahanglan nga anmas pa sinan i nagpahalad para anlimpyo i mga sari'i si langit nga aka'alupan siray si sala'-na si a'a. ²⁴ Akatu'anan kita kam sinan kay ma'in i pangngangampu'an nga tinindug-na si a'a nga nag'irog hamok si ungod gayod pangngangampu'an i nagsalluran-na si Kristo kundi' pasallod gayod iya mismo si sari'i si langit basi' iya i magparapak-ibagaw atubang si Diyos para si kita kam. ²⁵ Ga'i liwat iya

§ 9:17 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: * 9:20 Exo 24:8

pasallod si langit pagpahalad uru'utro si kalugaringun-na pariho si nagparabuhat-na si gilalabawi paraghalad si kada ta'on pagsallod si Gisurusagraduhi nga agbawa laha' pero ma'in kalugaringun-na. ²⁶ Kon da'inan sinan, kinahanglan kunta' si Kristo agsakit si malabbat bisis tikang pa ngan paghimo si kalibutan. Pero ma'in da'inan sinan. Lugod manatu'o iya sin adda hamok sallod si ina'anto kapanahunan kon singnga matapit na i katapusan. Pada'ito iya pagpara' si gahum-na si sala' pina'agi si pagpahalad si kalugaringun-na. ²⁷ Pariho si bisan say aha'a nga amatay sin adda hamok mangno kahuman sinan husgaran-na iya si Diyos, ²⁸ si Kristo may liwat amatay sin adda hamok ngan pagpahalad-na si kalugaringun-na pagpara' si mga sala'-na si mga a'a, ngan si kaduwa bisis tipada'ito iya nga gana' na kalabtanan-na si sala' kundi' para dina si mga katalwasan-na si mga magparapanimulat si iya.

10

Aghalad si Kristo Sin Adda Hamok para si Dimu'an

¹ I sa'ambit-na kamutangan si magpansunod si bala'od day ritratu-na hamok si mahalap kamutangan nga titakka, ma'in nga iya naynan mismo i nagpanimulat. Sanglit tungod kay i sahimu-na si bala'od pagpakinda hamok pero ga'i akapagusto, ga'i to pwidi akapamatgas si kina'iya-na si a'a nga padugok si Diyos pina'agi si pagpahalad nga nagburubwilta kada ta'on. ² Klarado nga ga'i nan akapamatgas kay kunta' pahuway na mga iya si kahahalad si mga nagpanbuno' hayop kon ungod nga i magpara'ampo' akahugasan na si mga sala'-na hasta si kahastahan ngan ga'i na kunta' iya angabat pa si baratunon si sala'. ³ Pero yayanan mga paghalad pagpa'intom nan dina si mga iya kada ta'on si mga sala'-na, ⁴ tungod

kay i laha'-na si mga butakal baka pati' si mga kanding, impusibli nga aka'ala' si sala'.

⁵ Sanglit ngan pada'itu-na si Kristo si kalibutan, agpinugad iya,

“Ga'i kaw aruyag si nagpanbuno' hayop pati' i ditangnga' pa nagpamahalad pagpasalamat, lugod ag'andaman-mo ako puho'.

⁶ Ngan da'inan may, ga'i kaw alipay si nagpamabar'og hayop

pati' i nagpanbuno' para apasaylo i sala'.

⁷ Mangno agpahalling ako, ‘Atiya' ako Diyos,

pada'ito ako pagtuman si katuyu'an-mo*

sigon si maka'anna' si nilikid sinurat hi'unong si ako.’”†

⁸ Primiro agpinugad iya, “Ga'i kaw aruyag si nagpanbuno' hayop pati' i ditangnga' pa nagpamahalad pagpasalamat, ngan gana' makapalipay si ka'aw si nagpamabar'og hayop pati' nagpanbuno' para apasaylo i sala'” bisan kon agmando' i bala'od pagbuhat sito. ⁹ Mangno agpinugad iya, “Atiya' ako, pada'ito ako pagtuman si katuyu'an-mo.” I karuyag sidngon nga agpara'-na na i kada'an ngan agpasalli'-na i baha'o. ¹⁰ Sanglit tungod kay maynan katuyu'an agtuman-na si Jesu-Kristo, akahugasan i mga sala'-ta kam pina'agi si pagpahalad-na si kalugaringun-na puho' sin adda hamok.

¹¹ I kada paraghalad kinahanglan allaw-allaw agtunggo pagtuman si mga rilihuso buruhaturun-na ngan agburub-wilta iya pagpahalad si pariho hamok klasi nagpanbuno' nga ga'i may hamok aka'ala' si sala'. ¹² Pero la'in gayod i nagbuhat-na si nagbararagawan-tay to kam paraghalad kay ngan paghalad-na sin adda para apasaylo i sala'

* 10:7 I nagtukoy katuyu'an-na si Diyos, gana' la'in kon ma'in nga kinahanglan amatay si Kristo para apasaylo i mga sala'-na si mga a'a. † 10:7 Salmo 40:6-8

hasta si kahastahan, aningkulo' dina iya si kawanana-na si Diyos. ¹³ Tikang siray uras, agpara'antahak iya tubtob nga sapama'ubus-na si Diyos i mga kuntra-na pa nga day pannungtungan-na, ¹⁴ tungod kay pina'agi si adda hamok paghalari-na, agpamatgas-na hasta si kahastahan i kina'iya-na si mga a'a nga magpakahugasan pirmi si mga sala'-na.

¹⁵ Hasta liwat i Espirito Santo agpamatu'od si kita kam hi'unong si maka'anna' si Kasuratan siray. Primiro agpa'intom iya:

¹⁶ “Patangnga'-ko i bala'od anan si mga inisipan-na, ngan patanum-ko anan si mga pamurubu'ut-na kay iyay nan dina i pa'agi pagtapit si ako nga tigpasunud-ko kahuman sinan panahon,” lingun-na si Paragdalom.‡

¹⁷ Agpa'intom pa liwat iya:

“I mga sala'-na mga iya pati' i mga mara'at binuhatan-na ga'i na intum-ko bisan sumiran pa.”§

¹⁸ Ngan kon nagpamasaylo nayto, ay pa may i nagparabunu'an panhahalad para si sala'?

I Ga'i Paglabba si Pagla'om

¹⁹ Sanglit mga kabugtu'an, gana' kasipug-ta pagdugok si Diyos tungod kay libri na kita kam pagsalod si Gisurusagraduhi Lugar pina'agi si laha'-na si Jesus. ²⁰ Iyay nan i baha'o pa'agi nga akapatuttot si ungod kinabuhi' pati' i pa'agi pagwasi' si kurtina* nga gana' la'in kon ma'in i puhu'-na mismo. ²¹ Ngan tungod liwat kay

‡ 10:16 Jer 31:33 § 10:17 Jer 31:34 * 10:20 I puhu'-na si Kristo nagpapariho si kurtina kay i a'a ga'i akasalod si Gisurusagraduhi Lugar kon ma'in pina'agi sinan puho' pariho may nga i gilalabawi paraghalad ga'i akasalod ari kon ga'i iya ag'agi si kurtina.

aniya' paraghalad-ta kam nga bali kapambihira nga magmangno si panimalay-na si Diyos, ²² pusukado kita kam pagparadugok si Diyos nga kinasing-kasing gayod huwang i kasiguraduhan si pagtu'o kay human na kita aka'angkon si murayaw pamurubu'ot ngan pagbunyag si kita.† ²³ Kunta' ga'i kita kam palabba si kasiguraduhan si pagla'om nga nagbusngal-ta na atubang si kalabbatan tungod kay tangkod i magsa'ad si kita kam. ²⁴ Lugod, pirmi isip-ta kon pinapa'i-ta pagpukaw si igkasi-ta hi'unong si paghigugma' pati' pagbuhat mahalap. ²⁵ Kunta' ga'i kita kam pahuway pag'atindir si pagtiriripon nga iya i sagara'an-na na si ditangnga', lugod agsi'uru'araghatay kita kam labihan na kay sayod kam nga matapit na i Allaw.‡

²⁶ Kon agtuyo' kita kam pagparasunod si sala' pama'agi§ kahuman akumplito i kata'u-ta kon ay i kamatu'uran, ga'i na kita akaprubitso pa si panhahalad pagpara' si sala'-ta kam ²⁷ ngan i mabilin na hamok si kita, iya i makangingirhat pag'antahak si paghusgar pati' si mag'arab-arab api nga tarakkahan-na si mga kuntra-na si Diyos.* ²⁸ Intumu-bi nga bisan say i magsupak si bala'ud-na si Moises, nagmatay nga gana' kurukalu'uyay sigon si pagpamatu'ud-na si duwangan o tallungan tistigos.

† 10:22 Si Grikuhanon: kay human na nagpispisan i kasing-kasing-ta kam paghugas si duda-ta nga aniya' pa baratanun-ta ngan human na liwat nagpandi i puhu'-ta kam si pinakamatallang buwahi'. ‡ 10:25 Aniya' duwa pagsabot si nagtukoy ato 'Allaw'. I adda, iya i pagbungkag si Jerusalem si ta'on 70 AD; ngan i adda pa, iya i pagpada'itu-na gihapon si Kristo. § 10:26 Si Grikuhanon: agpadayon kita kam si tinuyo' pagparapakasala', ngan i nagtukoy sinan i pagdiri' si pagdalum-na si Kristo hasta pa nga iya hamok i pa'agi pagtapit si Diyos. Kulawin si birsikulo 29 i da'ingan klasi mga sala'.

* 10:27 I nagtukoy kuntra-na si Diyos, iya i mga a'a nga magpantuyo' pagparasunod si sala' pama'agi.

²⁹ Tara', ma'in ba' siguro anmas pa i kastigo si a'a kon agturutum'akan-na i Dadi'-na si Diyos, kon day gana' hamok si iya i sagrado laha' nga kasarigan si pa'agi pagtapit si Diyos nga nagpahugas si sala'-na, ngan kon agparapangudyut-na i Espirito nga magparaparu'do' si iya si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos?

³⁰ Ngan sayod kita kam si magpinugad nga, “Tawa'-ko i pagkastigo, ako i mamulos,”† ngan agpinugad liwat iya, “Husgaran-na si Paragdalom i mga ginsakupan-na.”‡
³¹ Bali kamakangirhat kon satulu-na kita si urong si gana' kamatayun-na Diyos.

³² Intumu-bi daw i mga palabay allaw kahuman nga akasana'agan kam kon ay i kamatu'uran, i mga allaw nga ga'i kam aburubantad bisan atubang si maliyat pagti'os bisan singnga kam pa'arop. ³³ Aniya' mga uras nga mismo ka'am i nagparapamakamalu'an pati' nagparapamasakitan atubang si ka'aha'an ngan aniya' namay mga uras nga palugno' kam hamok si mga nagparapamakamalu'an pati' nagparapamasakitan. ³⁴ Agduyugan-bi i mga priso ngan andam kam pag'ako' kon nagbawi'an kam si dimu'an tawa'-bi tungod kay akatu'anan kam nga aniya' tawa'-bi nga mas mahalap ngan agpadayon hasta si kahastahan.

³⁵ Sanglit dakam agtapuki-bi i kasiguraduhan-bi, kay sigurado nga mahaya i primyu-bi. ³⁶ Kinahanglan kam agpadayon pag'ilob basi' kahuman si pakatuman-bi si katuyu'an-na si Diyos, sakarawat-bi i mga nagsa'ad-na. ³⁷ Kay aka'anna' si Kasuratan i nagpahalling-na si Diyos nga ma'in na pira,

“Titakka na i tipada'ito ngan ga'i iya ag'atraso.

³⁸ Kundi' antis sinan, i a'a nga matadong pina'agi si pagtapud-na si ako, akaprubitso si ungod

† 10:30 Deut 32:35 ‡ 10:30 Deut 32:36; Salmo 135:14

kinabuhi'.

Pero i a'a nga abawa si katalaw pag'agi sinan lalan,

sigurado nga ga'i ako alipay si iya.”§

³⁹Kundi' ma'in kita kam huwang sinan mga a'a nga ga'i na kalappa si mga katalaw-na hasta nga agkamaratay bulag si Diyos, lugod huwang kita kam dina si mga magpadayon pagtapod hasta nga agkataralwas.

11

I Pagtapod si Diyos

¹ Ay di' i pagtapod? I pagtapod, iya i pagsiguro si mga pagla'um-ta pati' pag'ako' si mga ga'i sakulawan-ta.

² Aniya' mga a'a si kada'an mga panahon nga aghimu-na si Diyos suruklan i klasi si mga pagtapud-na ³ pariho si kita kam nga akasayod tungod si pagtapud-ta nga i kalibutan pati' i kalangitan ahimo pina'agi si allingun-na si Diyos ngan tungod sinan, akasayuran liwat kita nga bisan ay nga kinakulawan ga'i ahimo tikang si dati kinakulawan.

⁴ Intumu-bi daw si Abel. Tungod si pagtapud-na, mas angay si pangulawan-na si Diyos i nagpahalad-na kuntra si tawa'-na si Cain. Kon sugad, tungod si pagtapod, ahimo iya suruklan si adda matadong a'a ngan pagdayaw-na si Diyos si mga nagpamahalad-na. Ngan tungod liwat sinan pagtapod, hasta ina'anto kinabati'an pa i busis-na* bisan kon maliyat na iya minatay.

⁵ Tungod si pagtapod, awara' si Enoc ato si kalibutan ngan ga'i iya ag'agi kamatayon. Ga'i na iya kina'anda'an tungod kay agpabaya'-na na iya si Diyos. Myintras iya nagpabaya', aghimu-na iya si Diyos suruklan si mga a'a sinan panahon. ⁶ Ngan kon gana' i pagtapod, impusibli

§ 10:38 Hab 2:3,4 * 11:4 I nagtukoy busis-na, iya i pagpalaku-na bulos si Abel si Diyos tungod si pagmatay-na si iya si Cain. Kulawin si Gen 4:8-10.

pagpalipay si Diyos, tungod kay bisan say nga padugok si iya, kinahanglan dahulo agtutu'o nga ungod aniya' Diyos mangno agtutu'o nga agparaprimyo iya si bisan say nga agpara'anda' si iya.

⁷ Tungod si pagtapod, amati' si Noe bawa i katahap si nagpada'an-na si Diyos titakka hinabo' nga ga'i pa kinakulawan. Agtindog iya arka pagsalbar si pamilya-na. Kon sugad, tungod si pagtapud-na, dati na kinakulawan nga paratukan i dimu'an a'a si kalibutan kundi' iya may i makaprubitso si klasi si pagkamatadong nga a'angkon pina'agi si pagtapod.

⁸ Tungod si pagtapod, amaya' dayon si Abraham ngan pangagda-na si iya si Diyos pada'iray si lugar nga papa'iridaron si mga ka'uru'ampuhan-na si maliyat pa panahon bisan kon ga'i iya akatu'anang kon singngay nan. ⁹ Tungod si pagtapod, awili iya pag'istar ari si lugar nga nagpasa'ad hamok si iya bisan kon akapariho hamok iya si sampi si dayuhan nasyon. Ag'istar hamok iya si mga payag-payag tulda ngan da'ingan liwat sinan i titakka kamutangan-na si dadi'-na Isaac pati' si ampu-na Jacob nga naglatayan-na si sa'ad nga i mga ka'uru'ampuhan-na i magtagtawa' si nasyon. ¹⁰ Ag'ilob iya sinan tungod kay agparapanimulat dina iya si syudad nga gana' kabubungkagun-na tungod kay mismo i Diyos i magplano pati' magtindog.

¹¹ Tungod si pagtapod, bisan kon maktong na si Abraham ngan si Sara may ga'i agdadi' tungod kay aniya' dipirinsya-na, agkilala-na si Abraham nga tangkod i magsa'ad si iya sanglit akadadi' gihapon iya. ¹² Bisang kon akapariho naynan a'a si minatay tungod si kamaktung-na, agtikang anang sinan a'a a'allom i mga ka'uru'ampuhan nga akapariho kalabbat si mga bitu'on ari si langit nga ga'i a'isip pariho si baybay ari si baybayon.

¹³ Yaynan dimu'an mga a'a ga'i palabba si mga pagtapud-na bisan si mga kamatayun-na. Ga'i liwat mga iya agpakakarawat si mga nagsa'ad-na si Diyos, pero sapantawan-na naynan mga iya si katalahan ngan mali-payon mga iya si pagdadara'un-na sinan. Agpan'ako' mga iya nga mga dayuhan hamok pati' sampi ato si kalibutan. ¹⁴ I mga a'a nga akapinugad sinan, agpamatu'od hamok nga agparapanhingyap mga iya si nasyon nga mga kalugaringun-na gayod. ¹⁵ Kon a'awil pa kunta' mga iya si mga tinaliwanan-na nasyon, masayon hamok si mga iya i pagbalik. ¹⁶ Pero ga'i. Lugod agparapanhingyap dina mga iya si mas mahalap pa nasyon, i langitnon. Sanglit ga'i akabuan kamamalu'an si Diyos i pag'aku'-na mga iya si iya bilang mga Diyus-na kay aniya' na nag'andam-na syudad para si mga iya.

¹⁷ Tungod si pagtapod, awili si Abraham pagbuno' si dadi'-na Isaac bilang panhahalad ngan pagpurbar-na si iya si Diyos. Kadiki'itan na hamok sabunu'-na i gana' makapariho[†] dadi'-na bisan kon sakarawat-na i sa'ad-na si Diyos ¹⁸ pina'agi sinan dadi' kay agpinugad-na iya, “Pina'agi si Isaac, akilala i minamat-mo.”[‡] ¹⁹ Anakka si isip-na si Abraham nga aniya' gahum-na si Diyos pagbanhaw ngan kon akasayuran kita si malalom karuyag sidngon, akapinugad kita nga mismo siray allaw akabalik si iya i mabanhaw Isaac.

²⁰ Tungod si pagtapod, agpalako si Isaac si Diyos si kabubuwasun-na si Jacob mangno i para si Esau.

[†] 11:17 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: i sulo dadi'-na. Iyay nan i allingon naggamit pagtukoy si Jesus ari si Juan 1:14,18; 3:16,18 kay pariho si Jesus nga gana' la'in sapabawa-na si Tata' pagtalwas si kalibutan, gana' may liwat la'in sapahalad-na si Abraham pwira si Isaac. [‡] 11:18 Gen 21:12

²¹ Tungod si pagtapod, ngan tikamatay na si Jacob, agpalako iya si Diyos si kabubuwasun-na[§] si duwangan dadi'-na lalla si Jose ngan ag'ampo' iya dungan si pagpatukod si bastun-na.

²² Tungod si pagtapod, ngan tikamatay na si Jose, akapahalling iya hi'unong si titakka pag'amban-na si mga a'a-na si Israel si Ehipto ngan agmando' iya pagbawa si mga ta'ulang-na.

²³ Tungod si pagtapod, sallod si tallo bulan tikang si ka'allum-na si Moises, agtagu'-na iya si mga mahanak-na tungod kay agpakakulaw mga iya nga bali iya kalalaki dadi'-dadi' ngan ga'i mga iya agkataralaw si mandu'-na si hadi'.

²⁴ Tungod si pagtapod, ngan bag'ong tubo' na si Moises, ga'i iya aruyag nga agpadayon pa i pagkakilala si iya bilang dadi'-na si prinsisa, i dadi'-na si Paraon. ²⁵ Agpili' dina iya nga nagmaltratar huwang si mga a'a-na si Diyos kuntra i pagprubitso si kali'-kali' kalipayan si pagtalikot si Diyos.*

²⁶ Para si iya, mas mahalap pa kon ag'antos iya si mga pagtamay hi'unong si pagduyog si Tinu'inan Mannanalwas kuntra kon satawa'-na i kayamanan si Ehipto. Anakka iya sinan isip tungod kay agtitili' iya si karawatun-na primyo.

²⁷ Tungod si pagtapod, ga'i iya agruha-duha pag'amban si Ehipto ngan ga'i agbali-bali-na i kasina-na si hadi'. Akapadayon iya pagti'os tungod kay sakulawan-na i adangan nga ga'i kinakulawan. ²⁸ Tungod si pagtapod,

§ 11:21 Si kabatasan-na mga iya, agpalako si Diyos si Jacob para si kabubuwasun-na si duwangan dadi'-na lalla si Jose pag'ako' si duwangan ampu-na, nga kas Efraim pati' Manase, bilang kalugaringun-na mga dadi'.

* 11:25 Si Grikuhanon: kalipayan-na si sala'.

agtuman-na i kinahanglanon si titakka Paglabay[†] bawa i pagpapispis si laha', basi' i anghel si kamatayon ga'i aglabot si kada suhag-na si mga a'a-na si Israel.

²⁹ Tungod si pagtapod, agpakabalatas i mga a'a si Piyat Kalawot nga akapariho hamok si hubas, pero ngan pangirug-na si mga taga Ehipto, diritso agkarilimbo.

³⁰ Tungod si pagtapod, atimpag i kuta' si syudad Jerico kahuman-na si mga a'a paglibut-libot si gawas-na sallod si pito' allaw. ³¹ Tungod si pagtapod, ag'istimar-na siray si Rahab nga magparapabayad danda ari siray syudad i mga ispiya nagpabawa-na si mga a'a-na si Israel. Ngan tungod sinan buhat, ga'i akahuwang si Rahab pagmatay si mga masinupakon si Diyos.

³² Ngan ay pa ba' i papatambahun-ko pagsumat? Gana' na uras-ko pagsumat hi'unong kas Gideon, Barak, Samson, Jepte, David, Samuel pati' si mga paragsumat. ³³ Tungod si pagtapud-na mga iya, agda'og mga iya pagpakigirra si mga ginhadi'an ngan akapalangngan mga iya si pantay pagtratar hasta nga aniya' sa'angkun-na mga iya si nagpasa'ad nasyon. Aniya' si mga iya makapugong si bawa'-na si mga liyon, ³⁴ makalupig si kapanas-na si mag'arab-arab api, makalikay si kamatayon si ispada. Bisan kon maluya mga iya, ahimo mga iya nga mga makusog, gana' si mga iya makagahos pagpakigirra ngan lupig-na mga iya i kasundaluhan-na si la'in mga nasyon. ³⁵ Tungod si pagtapod, aniya' mga danda nga agpakahuwang gihapon si mga minatay-na nga magk-abaranhaw.

[†] 11:28 I pagtuman-na si Moises si kinahanglanon si titakka Paglabay, iya i tinikangan-na si pagsilibrar-na si mga Hebro si pyista pag'intom si paglabay-na hamok si anghel-na si Diyos si mga ruma'-na ngan pagmatay-na si dimu'an suhag dadi' lalla si balang pamilya ari si Ehipto.

Aniya' liwat mga a'a nga awili na hamok nga nagkastigo kuntra nga akalibri si kamatayon tungod kay aruyag dina mga iya nga agpaka'angkon si mas mahalap kamutangan si pagkabanhaw. ³⁶ Aniya' nga nagparasamyangan pati' nagparalatigo ngan aniya' may nagkadinahan pati' nagpanpriso. ³⁷ Aniya' nga nagpanalutugan, naglagadi' si singli', pati' nag'ispada pagmatay. Kalabbatan i magpan'ibakwit ngan anit-na hamok si karniro pati' kanding i mga badu'-na. Hanga' na mga iya agpakapanasan si uras, nagparapamasakitan tungod si pagtu'o ngan nagmaltratar, ³⁸ kundi' si kamatu'uran, gana' ato si kalibutan nga angay pagpakibiyo' sinan mga a'a. Agparalibut-libot mga iya si mga disyrto pati' si mga kabubukiran ngan agparatago' si kakwiba-kwibahan pati' si mga luwang.

³⁹ Yaynan dimu'an mga a'a agpakakarawat si pagdayaw-na si Diyos tungod si mga pagtapud-na, bisan kon gana' si mga iya magpakakarawat si nagsa'ad-na langitnon nasyon. ⁴⁰ Aniya' na andang planu-na si Diyos nga sakop kita kam ngan ga'i mga iya anggasi si kahalap-na sinan kay akatakka hamok mga iya si hul'os kamutangan[‡] dungan si kita kam.

12

Agswitu-na si Diyos

i mga Dadi'-na

Sant 1:2-18; 1Ped 4:12-19

¹ Sanglit tungod kay nagpalibutan kita kam si da'ingan kalabbat mga tistigos pag'aghat si kita kam hi'unong si pagtapod si Diyos, kunta' ga'i kita kam pahuway

[‡] 11:40 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: pagpamatgas si kina'iya pariho si sa'agihan-na si Jesus (2:10), ngan kinahanglan kada addangan ag'agi sinan antis ahul'os i kamutangan-na si bug'os manniniripon pag'ampo'.

paglalahi si lalan nagpalalahi'an-na si Diyos si kita kam. Si pagpakirumba-ta kam, tapukan-ta kam i bisan ay nga aka'ulang hasta pa i sala' nga magparagagapos si kita kam. ² Kunta' i pangulawan-ta kam agbungyod pirmi ari si Jesus nga magdahulo paghimo lalan si pagtu'o ngan magpa-matgas si pagtapud-ta kam. Tungod si karawatun-na kalipayan, ag'antos iya si pagpapako' si kudos ngan ga'i agbali-bali-na i kamamalu'an. Mangno aningkulo' iya si kawanan banda si trunu-na si Diyos. ³ Huna'-huna'u-bi iya nga ag'ilob si pagkuntra-na si iya si mga makasasala' basi' ga'i kam anluya ngan agkadirisgusto.

⁴ Si pagpaki'away-bi si sala', ga'i pa kam anakka si pag'atubang tubtob nga agpaturu'-bi i laha'-bi. ⁵ Salimutan-bi na ba' i mga maka'a'aghat allingon nga nagpinugad-na si Diyos si ka'am bilang mga dadi'-na?

No', dakaw agpata'an kon agswitu-na* kaw si Paragdalom, ngan dakaw adisgusto kon ag'isugan-na kaw,

⁶ kay agswitu-na si Paragdalom i nagpanhigugma'-na, ngan agkastigu-na i bisan say nga nag'aku'-na bilang dadi'-na.†

⁷ Sanglit ilubu-bi i kakurihan bilang pagswitu-na si Diyos si ka'am kay agratar-na kam nga mga kalugaringun-na dadi'. Ngan say ato dadi'a nga ga'i nagswito si tatay-na? ⁸ Kon ga'i kam nagswito, ngan akatu'anan kita nga bisan say dadi'a nagswito, kon sugad mga dadi' kam hamok si gawas ngan ma'in kam gayod mga gidadi'i. ⁹ Tamba pa sinan, bisan say si kita kam aniya' tatay-na ato si kalibutan nga agswito si kita kam ngan tungod sinan, agtatapit kita si mga iya huwang i

* 12:5 I nagtukoy pagswito, iya i pagswitu-na si addangan nga ata'o pagpa'ubos ngan pagsagubay si nagswitu-na sanglit akabuwan nan karuyag si nagswito pagdugok pirmi si magswito si iya. † 12:6 Pngl 3:11,12

pagtahod. Tara', iya pa ba' i ga'i pag'aku'-ta si Tatay nagmamatan si mga espiritu-ta basi' sa'angkun-ta i ungod kinabuhi'? ¹⁰ I mga tatay-ta kam, agswito si kita sallod si makali' panahon si pagtubu'-ta sigon kon ay i mahalap si pagkagasi-na mga iya. Pero i Diyos agswito sigon si ungod makapahalap si kita basi' sa'ambit-ta i pagkadiyusnun-na. ¹¹ Si uras nga nagswito kita, ma'in makaruruyag kundi' mabuwat nagbawa. Pero si katapus-tapusan, kon agara' i a'a pagbuhat si mga kinahanglanon pina'agi si pagswito, aka'angkon iya si matadong ngan murayaw kinabuhi'.

¹² Sanglit, pabaskugu-bi i magpanlumbayan mga langngun-bi pati' i magpanluyahan mga tu'ut-bi.‡
¹³ Patagu-bi i lalan naglalangnganan-bi§ basi' i magpanki'ang ga'i aggrabi, lugod tulos agpakabalikan.

I Pada'an Hi'unong

si Pagdiri' si Diyos

¹⁴ Himu'u-bi i sahimu-bi pagpakihalap si bisan say pati' pagtagama si mga kalugaringun-bi nga magin diyusnon kay gana' makakulaw si Paragdalom kon ma'in iya diyusnon. ¹⁵ Pasiguruhu-bi nga gana' si ka'am palabba si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos ngan da'ingan may nga gana' mabilin humot si ka'am nga manudok pagpasamok pati' pag'alop si kalabbatan. ¹⁶ Pasiguruhu-bi nga gana' si ka'am nga maki'u'ubayon si bisan say hamok sasindakan-na, o ma'in ngani' nga agpasibaya' si Diyos pariho si Esau nga magpabalyo si iriridarun-na bilang suhag dadi' lalla kuntra hamok si adda pagkakani. ¹⁷ Akatu'anang kita nga si katapus-tapusan ngan aruyag na

‡ 12:12 I nagtukoy magpanlumbayan pati' magpanluyahan, iya i kamutangan-na si a'a kon ag'atubang si mga kakurihan. § 12:13 Pngl 4:26

kunta' iya pag'angkon si kabubuwason-na, nagdiri' iya. Gana' na gayod sahimu-na si Esau nga akabindisyunan iya bisan kon agkarag pa iya luha'.

¹⁸ Ma'in kam pariho si mga a'a-na si Israel siray nga agkinahanglan pagdugok si Bukid Sinai nga ga'i anggasi si kadilikadu-na pagtungtong ari kon singnga aniya' mag'arab-arab api. Bali lu'om i durugukun-na mga iya ngan aniya' makusog bariyo mag'ipu-ipo. ¹⁹ Ari liwat siray bukid, agkinahanglan mga iya padugok si bali kusog tandu-na si trumpita pati' si mahaya busis magpahalling hasta nga makimalu'oy i magpakapamati' nga kunta' pahuway na, ²⁰ tungod kay ga'i mga iya agpaka'agwanta si nagmandu'-na: “Bisan hamok hayop i makatungtong si bukid, kinahanglan nga talutugan-bi.”* ²¹ Bali kamakangingirhat si nagpakulaw si mga iya ngan mismo si Moises akapinugad, “Bali ako pagkurug-kudugan tungod si katalaw.”†

²² Kundi' ka'am lugod dina, akadugok na si Bukid Sion, i langitnon Jerusalem, i syudad nag'istaran-na si gana' kamatayun-na Diyos. Agpamadugok kam si marayhak pagtiriripunan-na si niyukut-yukot ka'anghelan ²³ pati' si manniniripon pag'ampo' si suhag-na si Diyos nga i mga arun-na aka'anna' ari si listahan si langit. Pamadugok kam si Diyos, i huwis si dimu'an ka'aha'an pati' pamadugok kam si mga espiritu-na si mga matadong a'a siray nga matgas na i mga kina'iya-na. ²⁴ Pamadugok kam si Jesus, i magtangnga' nga akatapat i a'a si Diyos sigon si baha'o pa'agi ngan pamadugok liwat kam si nagpapispis laha' nga mas mahalap kuntra si laha'-na si Abel kay agpalakoy nan dina kalu'oy para si sala'an imbis ag'ariwasa pagbulos.

* 12:20 Exo 19:12,13 † 12:21 Deut 9:19

²⁵ Pasiguruhu-bi nga ga'i kam agdiri' si magpahalling kay kon ga'i agpakalikay si kastigo i mga a'a magpandiri' si magpada'an si mga iya ato si kalibutan, iya pa ba' kon patalikot kita si magpada'an si kita tikang si langit?

²⁶ Siray uras, abay'og i kalibutan pina'agi si busis-na, pero ina'anto tihinabo' i nagsa'ad-na kahuman si maliyat panahon, “Baray'ugun-ko gihapon ma'in hamok i kalibutan kundi' hasta pa i kalangitan.”[‡] ²⁷ Bali kaklarado nga i nagtukuy-na si allingon “gihapon”, iya i pagpara' si bisan ay nga pwidi abay'og, i dimu'an nga hinimo, basi' i mabilin na hamok iya i ga'i pwidi nagbay'og.

²⁸ Sanglit, tungod kay katikang na kita kam pag'angkon si ginhadi'an nga ga'i aburubay'og, kunta' agpasalamat kita kam kay iyay nan i angay pag'ampo' si Diyos bawa i hul'os pagtahap, ²⁹ kay i Diyus-ta kam akapariho si mag'arab-arab api.

13

I Ultimo mga Panugun-tugon

¹ Padayuna kam paghirigugma'ay bilang magburu-rugto' si pagtu'o. ² Dakam alimot pagpadayon si mga ruma'-bi bisan i mga istranghiro, kay pina'agi sinan aniya' mga a'a nga ga'i agpakatu'an-tu'anan nga mga anghel bali' dina i nagpadayun-na mga iya. ³ Intumu-bi i mga sari'i si prisuhan nga sahi'-na nga mismo ka'am awiray huwang si mga iya ngan da'inan may i mga nagmaltratar nga sahi'-na nga ka'am mismo i nagpasakitan.

⁴ Kunta' i dimu'an agrispitar si pagdangallahan ngan gana' liwat magbuwan rigsok si pan'u'ubayan-na mga iya kay husgaran-na si Diyos i magbisyo si pagdangallahan pati' i dimu'an nga maki'u'ubayon si bisan say hamok

[‡] 12:26 Hageo 2:6

sasindakan-na. ⁵ Dakam abaraw si kwarta ngan akuntin-tuha kam kon ay i tawa'-bi tungod kay agpinugad i Diyos, “Ga'i gayod ako pa'amban si ka'am,

ngan ga'i kam gayod pata'an-an-ko.”*

⁶ Sanglit gana' ruha-duha-ta pagpinugad,

“I Paragdalom i magbulig si ako,

ngan gana' katalaw-ko.

Tara', ay i sahimu-na si a'a si ako?”†

⁷ Intumu-bi i mga punu'-bi nga magsumat si ka'am siray si allingun-na si Diyos. Pinsaru-bi kon ay i manakka si mga kinabuhi'-na ngan padayuna kam pag'irog si mga pagtapud-na si Diyos. ⁸ Si Jesu-Kristo gana' pagliliwatun-na magin ngan siray, o si ina'anto hasta pa si titakka.

⁹ Dakam pabawa si pala'in-la'in nagturo' nga usu-uso hamok. Kunta' i mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos i magpabaskog si mga huna'-huna'-ta ma'in i mga sirimunyas nga agbiyo' i pag'ampo' pati' i pagkakan kay si kamatu'uran gana' pulus-na si karakanon pagpabaskog si a'a. ¹⁰ Aniya' siray mga paraghalad magsirbi si pangngingistaran-na tulda si Diyos, pero intumu-bi nga i da'inan klasi mga a'a gana' katungud-na paghuwang si kita kam si altar‡ nagtarangka'an-ta kam pagkakan.

¹¹ Ngan intumu-bi liwat nga i gilalabawi paraghalad agbawa si laha'-na si mga hayop pasallod si Gisurusagraduhi Lugar bilang panhahalad para si sala' kundi' i mga puhu'-na sinan mga hayop nagbar'ugan lugod dina gawas si karuruma'an. ¹² Si pariho kamutangan, si Jesus may agsakit gawas§ si kuta'-na si syudad basi' magin

* 13:5 Deut 31:6 † 13:6 Salmo 118:6,7 ‡ 13:10 I nagtukoy altar, iya i kamatayun-na si Jesus. § 13:12 I pagsakit-na si Jesus gawas si kuta'-na si syudad, agpamatu'od nga gana' na pulus-na si buruhaton sallod si Gisurusagraduhi Lugar.

diyusnon* i mga a'a pina'agi si kalugaringun-na laha'.

¹³ Sanglit tana kam pada'iray si iya gawas si karuruma'an ngan pahuwang kita kam si kamamalu'an nag'antus-na.

¹⁴ Gana' ato syudad para si kita kam nga agliyat kundi' agparapanimulat kita kam dina si syudad nga titakka.

¹⁵ Sanglit pina'agi si Jesus, pahalad-ta kunta' pirmi i mga pagdayaw-ta para si Diyos nga iya i day buwa'-na si bawa'-ta kam si balang uras nga ag'aku'-ta kam i arun-na.

¹⁶ Ngan dakam liwat alimot pagbuhat pirmi si mahalap pati' pagpa'uru'arambitay si mga inanna'-bi kay iyay nan i mga buhat nga day panhahalad nga makapalipay si Diyos.

¹⁷ Sunuru-bi i mga punu'-bi ngan aku'-bi i mga pagdalum-na kay aniya' mga iya baratunon-na pagpanginano si ka'am. Sunuru-bi mga iya basi' malipayon mga iya pagpanginano si ka'am, nga ga'i mga iya nagbubuwatan kay ka'am may hamok gihapon sinan i lugi'.

¹⁸ Pangadyi'-bi kami' pirmi. Sigurado kami' nga gana' na mabilin sala' nga baratunon kami' pa ngan i karuyag kami' hamok nga akabuwan unra i mga kinabuhi' kami' bisan sumiran. ¹⁹ Makimalu'oy gayod ako nga agpaman-gadyi' kam basi' tulos ako akapada'ingan si ka'am nan.

²⁰ Aggiyahan-na si Diyos pagawas si lugar-na si mga minatay i Paragdalum-ta kam Jesus nga pinakabantugan Mangngataman si mga karniro pagpamatu'od nga pina'agi si laha'-na, aniya' na pa'agi pagtapit si Diyos nga agpadayon hasta si kahastahan. Amalako ako si Diyos, i pu'un-na si kamurayaw, ²¹ nga buwanan-na kam si dimu'an nga mahalap para akakaya kam pagtuman si katuyuan-na. Amalako liwat ako nga i Diyos mismo

* ^{13:12} I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: basi' satagama-na mga iya paghuwang si Diyos. Pero bisan ay si duway nan kamutangan, i katuyuan-na nga libri na i magpantapod si iya pagdugok si Diyos.

magkiwa ato si kita kam kon ay i makapalipay si iya ngan agpalaku-koy nan dimu'an pina'agi si Jesu-Kristo nga darayawon hasta si kahastahan. Amen.

²² Mga kabugtu'an si pagtu'o, makimalu'oy ako si ka'am nga tuninungan-bi gayod i mga panugun-tugun-ko kay ma'isi surat-koy to si ka'am bisan mapundok hamok.

²³ Aruyag ako pagpakatu'an si ka'am nga akagawas na si Timoteo, i bugtu'-ta kam. Kon tulos iya akapada'ito si akoy to, pabaya'-ko iya pagbisita si ka'am.

²⁴ Pangumustahi-bi ako si dimu'an mga punu'-bi bawa i dimu'an nagtagama paghuwang si Diyos. Mangumusta may si ka'am i mga taga sunsatu'o si Italia.

²⁵ Amalako ako nga padayun-na si Paragdalom i map-inalangga'on pagpanginanu-na si ka'am dimu'an anan.

I Baha'o Kasuratan New Testament in Inabaknon

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inabaknon

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1996, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Inabaknon

© 1996, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06
